

Wystawa Ikon Małgorzaty Stańdo

Dyrektor Muzeum im. Władysława Orkana zaprasza serdecznie na wernisaż wystawy pt. „IKONY” Małgorzaty Stańdo.

Wernisaż odbędzie się 22 marca 2019 roku w Starym Kościółku – muzeum przy ul. Orkana 2 w Rabce-Zdroju o godzinie 16.00

„Wpatrując się w ikonę odczuwa się mocniej obecność Boga, odczuwa się harmonię, doznaje się piękna, ale malując – pisząc ikonę przeżywa się tak bardzo, przebywa się w innej przestrzeni, gdzie jest ciepło, piękno i miłość...

Ikony maluję z wdzięczności za każdy dobrze przeżyty dzień, za cudownych ludzi

wokół siebie. Ikony piszę, bo w tym odnajduję radość i spokój...”

Małgorzata Stańdo

Absolwentka Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie ukończyła kierunek Matematyka i zarządzanie w oświacie. Z zawodu nauczyciel matematyki i wychowawca salezjański. Związana z Orawą z miejscem zamieszkania i pracy zawodowej. Od zawsze realizuję swoje pasje, próbowała sił w poezji oraz sztukach plastycznych. Najbardziej zachwyciła ją jednak praca nad ikonami. Ukończyła warsztaty ikonopisania u Karmelitów Bosych w Wadowicach. Tam pod kierunkiem profesorów Barbary i Krzysztofa Cudo powstała jej pierwsza ikona przedstawiająca Pantokratora (Jezusa Chrystusa). Kolejno pobierała nauki w Krakowie u Jezuitów pod kierunkiem Ojca Zygfrieda Kota z Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Sztuki Sakralnej oraz w krakowskiej cerkwi u pana Wiesława Trzypisa.

Ikony Małgorzaty Stańdo mają charakter sakralny. Maluje ikony wg wzorów bizantyjskich i starorosyjskich. najczęściej przedstawienia Pantokratora, Mandyliony, Matki Bożej, a także ikony świąteczne takie jak: Zwiastowanie, Przemienienie Pańskie i Ukrzyżowanie. Szczególnie upodobała sobie malowanie motywu Matki Bożej tzw. Eleusa, czyli czułej przytulającej Ikony malowane są na gruntowanej desce, temperą jajową (żółtko ,wino,pigmenty), złocone 21-24 karatowym złotem.

Na szczególną uwagę zasługują ikony wzorowane na wielkich mistrzach Andrieju Rublowie i Sano Di Pietro.

Prace autorki znajdują się w Orawskim Dworze w Zubrzycy Górnej

oraz

w prywatnych zbiorach. Wystawiane na Festiwalach Muzyki Kameralnej w Zubrzycy Górnej w galerii w Zawoji, w Orawskim Centrum Kultury w Jabłonce w Gminnym Ośrodku Kultury w Kościelisku w Muzeum Etnograficznym w Zubrzycy Górnej oraz bibliotece w Tymbarku.

IKONA OD CZASÓW NAJWCZEŚNIEJSZYCH

Ikona jest obrazem o tematyce sakralnej wykonana specjalną techniką według określonych kanonów.

Sztuka ikony powstała w pierwszych wiekach chrześcijaństwa – jest więc wartością dla wszystkich kościołów. Najstarsze ikony sięgają VI – VIII wieku, odzwierciedlają tradycje i styl sztuki hellenistycznej. Trzy najsłynniejsze – zachowane ikony: Chrystus Pantokrator, św Piotr oraz Matka Boża z Aniołami. Styl mozaikowy i technika gorącego wosku – enkaustyczna.

Wiek VIII – IX to okres ikonoklazmu. To przekonanie o niemożności przedstawiania Boga w ludzkiej postaci. Ikony palono. Pojawia się sztuka bardzo surowa i prymitywna.

Okres macedoński i okres Komnenów – nawrót do tradycji klasycznych mozaik. Dominuje technika „pławu” – efekt jaśnienia, technika tempery jajowej.

Najsłynniejsze ikony: Ukrzyżowanie z wizerunkami świętych, Cud archanioła Michała w Canoe, drabina raju Jana Klimaka, Cykle święt chrześcijańskich.

Wiek XII – dominuje złoto w ikonach bizantyjskich. W tym też czasie rozpowszechniły się wizerunki świętych otoczone scenami narracyjnymi.

Pojawiają się ikony na czerwonym tle – jako znak bożej

miłości.

Wiek XIV rozkwit hezychazmu- ikony z tego okresu charakteryzują się przejściem z klasycyzmu i ekspresjonizmu w przewagę liryzmu- przesyczonego pięknem, ciepłem i głębokim uczuciem. Cechuje je subtelność proporcji i gamy barwnej .Główne ośrodki : Bałkany – Bułgaria, Serbia, Grecja, ikony kreteńskie, gruzińskie

Wiek XIV i XV nazywany jest również epoką Rubłowa i Dionisija. Andriej Rubłow największy artysta ruski, jego arcydzieła to: Chrystus, Archanioł Michał, św Paweł i „ikona ikon” – Trójca Święta. Rubłowowi przypisuje się również kopię cudownej ikony Matki Bożej Włodzimierskiej.

Mistrz Dionisij – jego postacie są smukłe i lekko wygięte, barwy subtelne na złotym tle. Najpiękniejsza ikona to Ukrzyżowanie.

Na ziemiach ruskich ikona odgrywała rolę istotniejszą niż w krajach ortodoksyjnych, co przypisuje się przewadze cerkwi drewnianych, w których nie można było umieszczać fresków, jedynie ikony na podobrazdach drewnianych.

W ortodoksji ruskiej i rosyjskiej fundamentalne znaczenia ma kontemplacja ikony. Centra: Nowogród, Psków, Włodzimierz. Najwspanialsza grupa ikon – XIV wiek- Dessis z ikonostasu soboru Błagowieszczkańskiego.

Wiek XVII schyłek dawnego malarstwa ikonowego w Rosji – ikony coraz częściej ilustrują teksty liturgiczne, ikonę traktuje się jako przedstawienie zapraszające do modlitwy. Zaczyna się też malować ikony miniaturowe.

W XX wieku powrót do ikony i prace konserwatorskie. Po 1917 roku dużo ikon przewieziono do Europy. Grecja – muzea poświęcone sztuce bizantyjskiej, Rosja – ojciec Zinon, Włochy – szkoły prowadzące kursy malarstwa ikonowego.

Współczesna ikona nie różni się od ikony dawnej, bo to „fenomen sztuki sakralnej” i tak jak dawniej skłania do modlitwy i refleksji.